

Wiesje
Linssen-Vaessen

Jeugd en zwemcarrière

- Geboren 19 maart 1928
- Zwemdiploma 1937
- Op doktersadvies naar zwemclub

Jeugd en zwemcarrière

N.V. DE VEREENIGDE SPORTFONDSENBADEN

DIPLOOM

UITGEREIKT AAN:

Mevr. M.J.J. VASSEEN.

WEGENS HET MET GOED GEVOLG AFLEGGEN DER PROEVEN
A. 50 M. BORSTZWEMMEN (ONGEKLEED); B. 50 M. RUGZWEMMEN (ONGEKLEED);
C. 25 M. GEKLEED ZWEMMEN.

DE GEDELEGEERD COMMISSARIS:
[Handwritten signature]

DE BEDRIJFSLEIDER:
[Handwritten signature]

DE CHEF-INSTRUCTEUR(TRICE):
[Handwritten signature]

24 10. 1937

193

Jeugd en zwemcarrière

- 1943: 3e plek op NK
- 1944: gewond door granaat van vluchtende Duitsers
- 1945: lange afstand

Jeugd en zwemcarrière

Zwemvereniging **M. Z. & P. C.** te Maastricht.
Opgericht 4 Februari 1935.

DIPLOMA

UITGEREIKT VOOR DE MET GOED GEVOLG VOLBRACHTE

Lange Afstandwedstrijd
600 Meter.

GEHOUDEN OP 29 JULI 1945.

Aan.: Mevrouw *M. L. Vaessen*
de Heer

VERENIGING: *S.O.N.* *M. 1.*

IN DE TIJD VAN *10* MINUTEN *50* SECONDEN.

NAMENS DE JURY: *H. Roentje*
SECRETARESSE

NAMENS HET BESTUUR: *M. J. van der Vliet*
VOORZITTER

J. Roentje
SECRETARESSE

Typ. Robert Wynans, Maastricht

Olympische successen

	Marie-Louise Vaessen	
	Maastricht 19 maart 1928 - Te Horst 15 maart 1993	
<p><i>Marie-Louise Linssen-Vaessen was in de naoorlogse jaren een gevierd vrije slag zwemster. In de schaduw van de atlete Fanny Blankers-Koen (vier maal goud) en zwemster Nel van Vliet (goud op de 200 m schoolslag) behaalde zij op de Spelen van Londen in 1948 het brons op de 100 m vrije slag.</i></p>		
zwemclub		
Nederlandse Kampioenschappen		
Europese Kampioenschappen LB	1947	zilver op de 4 x 100 m vrije slag in 4:36.0
	1950	goud op de 4 x 100 m vrije slag in 4:33.9
		zilver op de 100 m vrije slag in 1:07.1
Olympische Spelen	1948	brons op de 100 m vrije slag in 1:07.6
		brons op de 4 x 100 m vrije slag in 4:31.6
	1952	zilver op de 4 x 100 m vrije slag in 4:29.0
Nederlandse records	1948	4:31.3 op de 4 x 100 m vrije slag (LB) in Londen
	1952	4:30.6 op de 4 x 100 m vrije slag (LB) in Helsinki
		4:29.0 op de 4 x 100 m vrije slag (LB) in Helsinki

Olympische successen

MARIE-LOUISE VAESSEN
...in '32 een gouden plak!...

KAMPIOENEN KEREN HUISWAARTS Heerlen haalde Marie-Louise in als een vorstin

Haar handtekening in het gouden boek
en een legpenning op de koop toe

Receptie zonder einde

HEERLEN, 10 Aug. — „Keend wat bin ich blij, dat te weer trök bis“, dat was het eerste wat Marie-Louise Vaessen hoorde, toen zij, doodmoe, doch met een gezicht stralend van blijdschap uit de trein stapte. Mama Vaessen wist op dit eerste moment niets anders meer te zeggen, maar het was dan ook van harte! Een vol uur voordat de trein het Heerlense station binnenliep was er reeds een ongekende drukte merkbaar in de hoofdstraten van de gelukkige mijnsiad. Om 8 uur, het uur van aankomst, was de publieke belangstelling op de perons, op het Stationsplein en in de straten, waarlangs de succesvolle zwemster naar het stadhuis zou worden gevoerd zo, als Heerlen nog nooit heeft gekend. Een niet-ingelichte zou vermoed hebben, dat de president van de Ver. Staten een officieel bezoek aan Heerlen kwam brengen.

Op het peron, waarlangs de trein uit Rotterdam binnentiep was een microfoon opgesteld, die de wachtende menigte buiten op het plein via luidsprekers op de hoogte moest houden van de eerste begroetingsplechtigheden. De politie had alle moeite om de enthousiaste menigte in en buiten het station in bedwang te houden. Met mannenkracht werd Marie-Louise tot voor het spreekapparaat gebracht, en toen kon Heerlen beginnen met zijn huldiging. „St. Caecilia“ speelde het Wilhelmus en daarna kwam er aan het gefluit en het geklap schier geen einde. Het rumoer verstomde een weinig toen de heer Voncken zich de tolk maakte van alle Heerlense verenigingen en Marie-Louise de hartelijkste gelukwensen en nog vele successen toewensde. De heer Kroell van het hoofdbestuur van de zwembond kwam nog aan het woord en de heer Perée van de Kring Limburg voegde nog het zijne er aan toe. De heer Zeekak maakte zich de tolk van de „Mastreechter club“.

En intussen stond Wiesje met een hoogrode kleur er maar half luisterend erbij en mama Vaessen had moeite om haar tranen in bedwang te houden. „Ze schreef me nog gisteren, vertrouwdde de gelukkigste moeder ons toe, dat ze toch hoopte, dat ze in Heerlen geen poespas zouden maken“.

Marie-Louise had nog voor zij het station verliet duizenden handen te drukken en enige honderden kussen van familieleden en clubgenoten in ontvangst te nemen.

Journalisten bestormden 't „Olympische slachtoffer“ en persfotografen zwermden om haar heen.

ENTRÉE TRIOMPHALE

De menigte op het Stationsplein ging als bezeten te keer, toen Wiesje met een arm vol bloemen naar buiten kwam om zich leverend met de ellebogen een plaatje te zoeken op de kap van de open luxe-wagen, waarin zij in triomf naar het stadhuis werd gevoerd. Het volk gilde en schreeuwde en Wiesje zwaaide, tóch hij verast om zoveel medeleven. En „St. Caecilia“ ging voorop, blazend uit volle borst.

Burgemeester van Grunsven smelde de beroemde stadgenote in de hall van het wijde stadhuis, waar het gehele gemeentebestuur verzameld was, tegemoet. Hij zei hoe gelukkig hij was nu eens een charmant jong meisje in het nieuwe stadhuis te mogen begroeten na die lange rij van officiële persoonlijkheden. „En ik zal maar Marie-Louise tegen je zeggen, zoals men dat pleegt te doen met alle sportgrootheden“, zei de burgervader. De heer van Grunsven verzocht Wiesje haar handtekening te zetten in het gouden boek van de gemeente Heerlen en zegde haar de zijne ren legpenning van de mijnsiad toe, die zij even later ook prompt in ontvangst had te nemen tijdens het gezellige onderonje in de burgemeesterskamer, waar vandaag voor de dames een kop koffie en voor de heren een onverronden borrel af kon.

Mevrouw van Grunsven kwam ook nog even feliciteren en verder had de Olympische vedette zich, zelfs in dit stijfvol vertrek te onderwerpen aan een kruisvuur van blitzlichten van persfotografen, die er vandaag maar niet genoeg van konden krijgen. Burgemeester kreeg volop de tijd om de bronzen medaille van Wiesje te bewonderen en ondertussen speelde de harmonie in de hall het Limburgse volkslied.

„DAO HUBS STE ZE“.

H.Z.P.C.

H.Z.P.C.

H.Z.P.C.

m. linssen-vaessen, zwemlerares door: jan derix

HOORST —

„In de tijd, dat ik met de opleiding begon, was zwemlerares nog een vrij uitzonderlijk beroep, omdat er nogal weinig behoefte was aan dit soort deskundigen. Vooral de ontwikkeling van het schaakswemmen heeft daarin verandering gebracht, nu kan je zelfs stellen, dat er sprake is van een overschot aan gediplomeerde zwemlerares en -leidsters in Nederland”

Marie-Louise Linssen-Vaessen was dus het op tijd, toen zij een bijzonder succesvolle zwemlerares als uitgangspunt nam voor haar „belevingsjaar”. Zij was tussen 1941 en 1942 actief geweest in de jeugdswemmen en behoorde vanaf 1943 tot de absolute dertien op de 100 meter vrije slag, op grond waarvan de KNZB haar bevoegd maakte deel te nemen aan Olympische Spelen, namelijk in 1948 (Londen) en 1952 (Helsinki).

rareiteit

„Eigenlijk was ik als Linssen een soort rareiteit, want in onze provincie stelde de commissie indertijd nog maar vier zwem-

lerares voor”, aldus de voormalige waterleide, wier afvaardiging naar de Olympische toelating alle behalve een flop werd. Wieze Vaessen, onder welke naam zij jarenlang landelijk en Europees bekendheid genoot, haalde in Londen op „haar” afstand bronzen met 1.06.07 en zorgde met haar deelname aan de 4x200 meter estafette in Helsinki, dat de Nederlandse ploeg er een zilveren plak bijkwam.

Intusschen zijn we 22 jaar verder en is het voormalige zwemlerares getrouwd en moeder van 2 kinderen. In 1952 vestigde zij zich met haar man in Horst (L.), echter niet met de bedoeling om haar favoriete sport voor goed vaarwel te zeggen. „Ik had mij al vrij spoedig voorgesteld om er zo mogelijk mijn beroep van te maken. In Linburg was op zwemschool nog raakbaar om te doen, terwijl de behoefte aan zwemmen als onderdeel van de lichamelijke opvoeding steeds sterker geopenbaard werd. Het lag voor mij voor de hand, dat ik mij daarin ging specialiseren”.

officieel

„Dat ging toen nog vrij officieel. Na een winterse cursusloperij (gehoel op eigen kosten”) haalde ze in 1954 het diploma „hulp van de zwemlerares” (na

assistent-zwemlerares), waaraan het diploma zwemlerares A vooral was gegeven. Na enige praktijkervaring op schoolswembad kreeg ze ook het diploma „zwemlerares” toebedeeld, waarmee Marie-Louise Vaessen een voldoende bevoegdheid bezit. Tegenvoering wordt men voortgeleid ABO (Algemeen Basis-Onderwijs) getraagd, waaraan ook NSF en NKS waterverenigingen worden gegeven in diverse centrale plaatsen. Dit ABO bevest is nodig voor alle sportopleidingen en wordt gemeentelijk gestuurd. „Op landelijk niveau wordt erover gesproken om als nationale schoolopleiding MAVO verplicht te stellen, maar dat is er nog niet door”.

Mevrouw Linssen-Vaessen begint in 1962 als hante voor het schoolswemmen in de gemeente Horst. Dit is daar tegenvoering een vaardigheidsniveau onderaan van het L.O.-programma, waaraan per week zo'n 2000 kinderen deelnemen. In het gemeentelijk overdekt zwembad zijn 4 instructeurs-scholen eveneens werkzaam. Als parttime-kracht geeft Marie-Louise 30 uur in per week

hobby

Over de financiële beloning zegt ze: „Die is helaas niet al te best. Natuurlijk wordt er niet op de eerste plaats naar het geld

gekeken, omdat het bevalt je hobby's, maar het bevalt aan financiële waarering is niet leuk. In dit beroep werk je met minuscule en met veel papier. Je aandacht mag nooit verslappen voor hetgeen zich in het water afspeelt. Persoonlijk vind ik de verantwoordelijkheid nogal zwaar”.

In landelijke commissie wordt tegenwoordig voor een betere salarisering van de zwemlerares gesproken, maar daarvoor moet aan de rechtspositie iets veranderen. Ook al geven de zwemlerareskrachten in aan schoolswemmen in schooltijd, zij reageren nog altijd niet als volwaardige onderwijzerskrachten onder het ministerie van O. & W., maar zijn in dienst van gemeenten of sportfondsen, al naar gelang het karakter van het bad.

Op zichzelf is het beroep uiteraard een „gezonde” zaak, want de lichamelijke conditie wordt erdoor op peil gehouden. „Beveelien”, aldus Marie-Louise, „is de oetgang met de jeugd omre oetgepaard voor je geest. Het komt vaak veel gezeld om een kind de eerste begrippen van het zwemmen bij te brengen, maar het geeft ook veel voldoening. Met die instelling als ik elke dag omveel naar aan de rand van het zwembad”.

H.Z.P.C.

'Er zijn grotere waarden dan sportieve prestaties'

Doordat verscheidene landen de Olympische Spelen in Moskou boycotten, is de sportieve waarde van dit evenement dan wel gedefinieerd, de atleten die wel van de partij zijn, zullen er niet minder zwaardruppels om laten.

Vier jaar hebben ze er naar toe gewerkt en die intensieve voorbereiding zal in een zo hoog mogelijk resultaat worden resulteren.

dit. Lissen zit volop in het zwembad-ontwerpingswerk en maakt eromheen deel uit van het bureau van de KNGZ Kring Limburg. Over zwemmen, al dan niet op Olympisch niveau, kan hier dus volop gesproken worden.

Ontwikkeling

Mevrouw Lissen-Verschuier: 'Ziel alle takken van sport, heeft ook het zwembad zich sterk ontwikkeld. Tijdens wereldwijde clubkampioenschappen worden er tijden ontgroeit

den (40) en 10000 (32), ongeveer vijftig procent.

In die tijd was men vooral naar het buitenland op zoek al zijn bijvoorders, de leven en spanning van het Olympisch evenement kwam daar nog een beetje. Maar de sportlieden kwamen om te werken, serieus was er niet veel.

Mevrouw Lissen: 'Tijd en gelegenheid om de stad of het land te vertrekken was er niet. De mensen verbleven in een kazerne of een hotel buiten de stad, de jongens in een internaat aan het andere eind. Als jongens en meisjes afkomstig uit

H.Z.P.C.

Marie-Louise Linssen-Vaessen neemt afscheid van HZPC

'Zelfs Olympische roem is vergankelijk'

HORST - Mevrouw Marie-Louise Linssen-Vaessen uit Horst is de enigste Limburgse vrouw die tijdens de Olympische Spelen er in is geslaagd op het roepodium te komen en voor Nederland bij het zwemmen eremetaal te veroveren. Ook tijdens Europese titelkampioenschappen was ze bijzonder succesvol. Hier wist ze zelfs het bag te leggen op een gouden plak. Deze Marie-Louise Linssen-Vaessen neemt deze maand afscheid van de Horster zwemvereniging HZPC. In haar hoedanigheid als trainer, secretaresse en penningmeesteres heeft ze 29 jaar belangloos onvoorwaardelijk voor tijd in de Horster zwemvereniging gestoken.

Op de vraag waarom ze de dertig jaar niet volmaakt, antwoordt ze heel terecht: "De jaar loopt mijn bestuursfunctie af. Ik heb er altijd een grote hekel aan wanneer bestuurders tussentijds aftreden. Dus dat vernijd ik. Wanneer je aan een bestuursfunctie begint, weet je dat het drie jaar in beslag neemt. En dat moet je dan ook af maken," vertelt Marie-Louise Linssen-Vaessen, die nu met volle teugen wil gaan genieten van haar klein-kind. De Olympische Winterspelen die net achter de rug zijn, heeft Marie-Louise intussen gevolgd. "Wanneer ik Vrouw van Gemis op het roepodium zie staan, begint het bij mij te kriebelen. Dan beleef ik mijn Olympische tijd weer helemaal opnieuw," vertelt de zwemster.

Bron

In 1952 oogstte Marie-Louise als lid van de nationale zwemploeg Olympische successen. Ook vier jaar eerder, in 1948 was zij van de partij en wist ze haar hand te leggen op een tweetal bronzen medailles. Marie-Louise woonde toen nog in Heerlen, maar verhuisde in '53 naar het Noordlimburgse Horst en aan

Marie-Louise Linssen-Vaessen staat voor een foto uit haar Olympische tijd.

Daar diende dus op deze wijze wat aan gedaan te worden. Zo kwam zij via de destijds vrijzinnelijke Limburgse kampioene Fuertel terecht bij de Horster zwemvereniging. Zou die toen onderleiding stond van trainer Frans Wanders.

Nu nog spreekt zij met zeer grote waardering over deze trainer die haar op weg

ben, anders kon je het niet opbrengen. Daarom geloof ik ook dat het voor de tegenwoordige jeugd moeilijker is geworden, er zijn vrijer, er zijn meer mogelijkheden en dat maakt het niet makkelijker om je veel opofferingen te getroosten. Van de andere kan zijn de mogelijkheden om iets te bereiken nu wel groter"

in Helsinki (52) die waren onoverwinnelijke ervaringen. In die tijd was een reisje naar het buitenland op zich al iets bijzonders. De sfeer die de spanning van het Olympisch evenement kwam daar nog eens bovenop, maar de sportlieden kwamen om te werken, er was er niet veel. "Tijd en gelegenheid om de stad of het land te verkennen was er

weerdig afgevoerd waren, zat je maandag weer in het vliegtuig naar huis. We rustten evenal zelf voor zondag. In Helsinki heb ik toen nog een dertigjarige badpak gekocht, daar was moeilijk om te komen. Nylon was er gewoon nog niet. Eigenwoordig wordt de ploeg helemaal in het pak getrokken, van handdoek, zwembled tot bakzak. Wij kregen alleen een schillem, waarvan we de schoenen nog zelf moesten aanscherpen. Het heeft mijn ouders in die tijd veel geld gekost. Voor kwalificatiewedstrijden ging ik met het vliegtuig van Beck naar Amsterdam en terug. Dat kostte al ruim honderd gulden en dat zat je nog maar in een vachtvliegtuig.

Die omroep van ouders en familie was en is nog steeds noodzakelijk om de top te bereiken. Na ik in de voorselectiepartij zit, merk ik dat veel ouders niet volledig achter hun kind staan. Ze melden hun kind af voor een wedstrijd wanneer ze zelf ergens anders heen willen. Mijn ouders deden zoets niet."

Roem

Nog steeds krijgt mevrouw Linssen berichten van mensen die om een foto of handtekening vragen. Gepest in Frankrijk, Duitsland, België of Nederland. Met een stapel knutselknipsels, foto's en wat boeken is dat al het laatste dat rest van de Olympische roem. "Op het moment dat je prestaties levert, sta je midden in de belangstelling. Is dat succes voorbij dan ben je vergeten. Daar heb je nu je sportieve carrière. De aanwezigheid of maatschappelijke erkenning, dat zie je niet of niemand. Persoonlijk heb ik daar nooit zoveel last van gehad. Ik heb altijd gezegd: roem is zo vergankelijk als roem, daar kom je niet op terug."